

Arenar

PUBLICACIÓ SETMANAL DE NOUS HORIZONS DE PERFECCIÓ

SUSCRIPCIÓ: UN ANY Ptes. 5
SEMESTRE » 2'70
EXTRANGER, els mateixos preus en francs.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Sant Pau, 112, 3.er

PAQUET DE VINTICINC EXEMPLARS, 1'75 PESSETES.

Un sol número, 10 cèntims

LA ETERNA QUIMERA

Las almas soñadoras sienten intensamente un optimismo vibrante. Grandemente enamoradas de la vida, adelantanse á gozarla viviendo las visiones sugeridas por el ideal humano, preludios siempre de nuevas realidades. Son cual la joven esposa que vive interiormente la vida de la madre mucho antes que lo sea.

Sin embargo, los tristes y los débiles, sin conocerse á sí mismos, se ríen burlonamente de las almas soñadoras, llamándolas, sus visiones, *estériles quimeras*. Y es porque ignoran del todo que no hay nada tan fecundo como el creer en la vida.

La evolución humana afirma solemnemente la fuerza de esta creencia. La aspiración á la vida, rebelando las conciencias, tiende constantemente á la perfección interna de los hombres. Solamente los que sienten el ansia de penetrarla luchan sin debilidades contra los artificios y mentiras sociales.

Hay que poner las almas en contacto con la vida para no caer en el pesimismo infecundo. Que eviten este contacto, que vivan la tristeza, y serán estériles. El optimismo vibrante de las almas soñadoras es una revelación de vida espiritual, de energías interiores.

Burlarse de las bellas ilusiones que el ideal sugiere es una tontería. Todas las realidades siempre han sido preludiadas por ilusiones sublimes. Nuevas relaciones adquiridas introducen en la vida de los pueblos profundas innovaciones, que en parte cambian su aspecto y destruyen al mismo tiempo muchos convencionalismos. Sin embargo, mientras estas innovaciones fueron sencillamente imágenes confusas, incoloras, sentidas en el cerebro y aun después, cuando claramente definidas viven en el papel, no cesan las almas frías de burlarse tontamente de la eterna quimera de los hombres. Desconocen el lenguaje de la eterna evolución.

Una fuerza interna que necesita expansionarse á lo exterior vibra potentemente en los espíritus innovadores.

Colocados éstos frente á una realidad imperfecta, siéntense cohibidos, rebelanse contra ella resueltos á mejorarla. Sus grandes concepciones les

sugieren una vida más bella. Marchan adelante sin que jamás se vuelvan, y el goce de su obra misma los exalta y fortifica.

Las almas secas y frías disfrazan con burlas ridículas una inmensa cobardía, puesto que reirse de las grandes ilusiones es rehuir de la lucha y rendirse cobardemente á todas las mentiras. Aunque no las fomenten, resulta muy vergonzoso el respetarlas.

La idea de la muerte es muchas veces acariciada por estas almas; y hasta creen en su virtud vivificadora, cuando realmente viven menos.

La quimera, ante todo, significa la negación de la idea tenebrosa de la muerte. Unicamente los que viven la vida pueden tener quimeras.

Los pueblos que más aman la vida tienen sus quimeras que los predisponen á la lucha por su libertad, la más elevada de las manifestaciones vitales. Quieren que la vida sea siempre nueva, y la libertad es una novedad permanente.

Los hombres deben marchar por el camino de la hermosa emancipación, pero sin ser arrastrados, sino siguiendo sus propios impulsos con voluntad y firmeza. Sólo así se logra que las acciones fructifiquen.

Marchemos con la vida y dejemos á los tristes con sus miserias y fustigados por nuestra compasión, para ellos peor que el desprecio. Son demasiado débiles para despreciarlos. Que se ríen de nuestras quimeras y se reirán eternamente, puesto que la quimera es eterna por ser la evolución misma.

CLAUDIO JÓVENES

LES PATRIES

No podeu agafar cap periòdic catalanista que no hi trobeu en algun article les paraules «fer patria», «fer nacionalisme». El que no s'hagi preocupat alguna vegada d'estudiar la psicologia d'aquet moviment anomenat catalanista quedarà perdut dintre d'un mar de confusions i no arribarà pas a comprendre lo que's vol significar amb aquesta idea de fer nacionalisme. És tant ambigua, és tant vaga, té tant poca consistència pràctica dintre de cada individu que l'usa aquesta paraula, que no és possible que la puguin exteriorisar amb precisió i definir-la com a teoria de vida social d'un poble.

Els únics que la tenen ben definida aquesta idea són els que entenen per fer patria'l

mellorar les condicions d'administració regionals pera'l bon profit dels seus interessos. Són els patriotes de tots els països. Deixem-los de banda. Agafem els altres, els que pronuncien la paraula patria am la mà al cor, com un bell mot que s'han acostumat a venerar, i pregunteu-los-hi què entenen per fer patria? Alguns us contestaran conservar la personalitat catalana, altres desvetllar l'esperit dels grans patricis o reviuire los gestes honorables de la nostra terra, i tots estimar a Catalunya. Pregunteu més encara: I com voleu lograr-ho això? Aquí ja no contestaran; tots els que ho facin serà confosament i sense convicció, com l'enamorat platònic de la dona que no s'atreveix a estimar a una dona; i si, finalment, pregunteu a n'aquels idealistes que haurien lograt pera ells quan tinguessin lo que sospiren per Catalunya, us diran, esperancats: Oh aleshores!... Però aquesta exclamació no creieu pas que vulgui dir res: és la visió paradisiaca d'un creient, el somni rosat immaterial que's basa en el no res. No ho saben lo que esdevindrà, perquè aleshores creuen que començarà la seva vida.

Aquesta bona gent s'obliden de que Catalunya és una ficció que no té més personalisme que'l que li donen els homes i que aquets cambien, es modifiquen constantment, seguint la gran llei d'evolució de la vida.

Ha passat el moment de les patries. En algun temps tenien raó de ser; avui és un membre que, condemnat a l'inacció per les idees modernes, s'ha atrofiat, i el volguer-lo conservar posa en perill l'organisme d'un poble.

El conservar el caràcter particular dels homes, la seva manera de sentir la vida, el seu llenguatge caracteristic traductor fidel de la personalitat de cada un, no és pas fer patria: és fer individus valguent-se dels medis naturals pera pòguer caminar facilment al més enllà; però'l tancar les afeccions dintre uns límits determinats, el reduir l'expansió vital, el limitar les relacions de reciprocitat socials que agermanen i confonen en una aspiració humana a tots els homes fills d'un mateix ordre d'aconteixements, això és fer patria, això és fer diferenciacions. Quan els pobles creien que'l seu benestar econòmic dependia de la defensa que fessin de les condicions i energies latents en cada un, era lògic que's procurassin concentrar ells mateixos i oposar el seu esforç d'associació davant del dels altres que baix l'aspecte de nacionalitat representaven una potencia contraria als seus interessos; però avui que les revolucions d'idees han demostrat que la causa del malestar social no radica pas fora de nosaltres, sinó en l'organització interior dels de cada poble, és falsa i perjudicial la creencia de que, limitant les patries a un cercle que's té per natural, pugui produir cap efectiu millorament en els individus.

Les aspiracions modernes tampoc van, encara que alguns ho pretenguin, a fer unes patries heterogenies i kilomètriques on les

simpaties nascudes per l'afinitat de sensacions s'esvaeixin am la fredor de les distancies. Entenc que l'antiga idea de patria, en lloc d'agrandir-se, es redueix en el cercle social ont ens movem, i en alguns moments arriba a confondre's amb el mateix individu.

El lloc ont hem nascut, que'ns ha dat la manera de sentir propia, les afeccions, els records d'infantesa, la formació de la nostra personalitat, les nombroses emocions que hem tingut, agradables i doloroses, deixen un sediment en el nostre ser que fa que'l record d'aquet medi en qualsevol moment ens produeixi una impressió ben manifesta i que, si per alguna causa tenim de deixar-lo, el recordem commoguts i en sentim anyorança: veus aquí la patria. Però mireu quina patria més petita, més ideal i més inofensiva pera'l benestar dels altres homes. No és pas com les altres idees de patria que fa mirar amb aprensió als homes que no'n siguin; és una patria que uneix amorosament a tot-hom, que fa endavinar en tots els semblants nostres el mateix sentiment i que, en lloc de separar-nos, ens agermana.

Deixem aquet sentiment tancat a dintre nostre i gojem del seu encis íntimament com gojem de l'amor, com gojem de la bellesa, que, per diferents que'n tinguem les apreciacions nostres de les dels altres, mai podran enemistar-nos. No'n fem mai una materialitat, perquè aleshores és converteix en un perill.

Els catalanistes, que volen fer renéixer l'antiga idea de patria, la basen en una tradició, és dir, sobre una cosa morta. Quina simpatia poden tenir, per nosaltres, les agrupacions comarcals tancades dintre'ls límits que l'història ha donat a Catalunya, si no'ls hi trobem cap aspiració, cap ideal que'ns uneixi am nosaltres? I, concretant més: Quina simpatia ens despertaran, quina afinitat es podrà establir entre altres individus, encara que visquin al mateix poble que nosaltres, si no tenen cap llac intel·lectual que'ns hi uneixi? I com podrem considerar compatricis als que la seva acció social sigui la de privar-nos la nostra llibertat d'homes i robar-nos la part sagrada que'ns correspon en el patrimoni social?

El nostre amor, les nostres afeccions, les conviccions d'home, sempre seran pera'ls que sentin lo que sentim i lluitin per les injustícies que'ns ofeguen, per lluny que's trobin de nosaltres, per diferencies naturals que'ns en separin. Un fill de Catalunya aferrat a les tradicions mai serà tant germà nostre com un fill de Rússia, per exemple; com un bon fill d'aquella terra que senti la sed d'humana justícia i lliberació social. Els que consagrin la seva virilitat, els que ofereixin la seva vida en holocaust d'un avenir redemptor de l'injustícia, quin amor més ardent, quina unió tant esperitual, tant profunda no despertaran arreu ont hi bateguin cors assedegats de deslliurança! Mireu-la, la gran patria, l'amor pera'ls que senten els grans dolors de l'opressió; mi-

reu-los, els seus pobladors, els que treballen per la conquesta de la llibertat.

No, no és possible; convençeu-vos-en, gent que creieu de bona fe en el renaixement de les patries soterrades sota la pols dels segles. No us els escolteu els plans de desconsol dels poetes emmalaltits per l'anyorament del passat. Mireu-vos-els pietosament com les moles que cobreixen les runes de lo que fou. I adoneu-vos-en de que us falten a la vostra obra'ls que treballen, els que sofreixen, els que jameguen sota'l jou de la més brutal injustícia. I escolteu la gran veritat: aquets no hi vindran mai am vosaltres; els que's despertin no aniran pas cap a la foseor del passat. A l'obrir els ulls a la claror, es redressaran esperançats cap al nou orient que guspireja a l'infinit. Aleshores veuràn el camí que'ls conduirà a la gran terra somniada per l'humanitat de tots els temps, que no serà pas el que'ls torni a la negació d'ont han sortit. Aquets pobres paries explotats dormen el gran son de les creencies mortes, varen caure aplanats pel pes de totes les sagrades mentides dels nostres anspassats, les patries inclusiu. No hi tindran maimés fe en lo que'ls hi emboirà'l cervell. El dia que'l magnífic himne del progrés els converteixi en homes, el dia que'ls ais dels lluitadors caiguts, els erids encoratjats dels triomfadors arribi a n'ells, els veureu desvetllar-se, i aleshores, revifats per l'haleuada encoratjadora de rebeldia, mirant al més enllà, cridaràn am tota força: Llibertat, llibertat pera'ls homes!

JAUME BAUSA

La cuestión de los sexos

El progreso de las ideas modernas que se extiende poco a poco en todos los países, que se filtra lentamente en los cerebros capaces de recibir impresiones nuevas, amenaza destruir, no únicamente los cimientos de todo gobierno, hasta los viejos ideales y las viejas concepciones ascéticas de la antigua moralidad. Entre estas últimas, la cuestión sexual es una de las principales cuya solución busca la humanidad contemporánea. En efecto, comienza a comprenderse que la libertad sexual forma parte de la libertad general, que toda restricción de la libertad, en el dominio que fuere, debe necesariamente tener por consecuencia una forma cualquiera de servidumbre y de degradación.

La libertad en todas las cosas, libertad de vivir y libertad de amar; tal ha de ser la consigna de los anarquistas. La cuestión sexual no puede ser pasada en silencio, puesto que en la reconstrucción de una sociedad libre no puede quedar un lugar siquiera en donde la libertad esté excluida. Hay compañeros que nos dicen que cuando los hombres estén emancipados económicamente podrán arreglar y regular en completa libertad sus relaciones sexuales.

Esto es un grave error. Basta observar lo que pasa en las clases ricas que no encuentran ningún obstáculo para satisfacer todos sus caprichos para apercibirse en seguida de que la servidumbre sexual existe en ellas lo mismo que en las demás clases de la sociedad. No se llegará a tener una concepción racional de la moralidad sexual hasta que se emplee el único medio que nos ha conducido a las demás concepciones nuestras. Este medio es el estudio, y luego la agitación y la propaganda de la nueva idea. Removiendo todas las cuestiones, el hombre piensa, discute y obra. Sin agitación es imposible el progreso y el avance de las ideas, pues la masa del pueblo es poco propensa a abandonar los usos y costumbres viejas. Con la repetición constante, continua de las ideas nuevas, la masa concluye adoptando primero una actitud tolerante que a la larga se cambia en aceptación definitiva y práctica. Basta que nos examinemos a nosotros mismos para reconocer en seguida lo que debemos a los «agitadores», a los propagandistas. Si no hubiésemos escuchado alguna vez las que suponíamos voces hablando al desierto, voces que luego nos dieron fuerza, energía y esperanza, muchos de

nosotros no militáramos donde militamos. Pocos son los que por su solo esfuerzo abandonaron los senderos batidos por sus antepasados remotos.

Es, pues, urgente que nuestros amigos propaguen audazmente el principio de la libertad sexual. La sacrosanta institución matrimonial, defendida por un código de moralidad sexual que deshonra, es la más sólida fortaleza del Estado. Matrimonio y esclavitud es una misma cosa; las partes contratantes reciben de manos del Estado un título de posesión de sus cuerpos, título valedero hasta la muerte de uno o hasta que lo anule el divorcio, según los países. Todos los amantes de la libertad integral saben esto desde hace tiempo, y, sin embargo, cuando hombres y mujeres se niegan a que el Estado intervenga en la reglamentación de sus afectos naturales, no logran por completo, con este acto de relativa independencia, preservarse de todo atentado a su libertad personal. ¿Por qué las uniones libres—libres de toda ingerencia del Estado y de la Iglesia—son a menudo uniones serviles como todas las demás? Simplemente, porque los hombres no saben separar la idea de posesión de la idea del amor; se figuran siempre que amar implica el derecho de poseer, hasta cuando el amor es recíproco. Para ejercer este derecho, el hombre se hace toda clase de promesas; para conservar este amor y preservarlo de los sedicentes terribles resultados de la libertad, se ponen en práctica todos los medios. Gran locura ésta, cuando en todas partes vemos víctimas de una falsa moralidad, manifestándose en la orgía licita y la prostitución de un lado, y por otro con la necesidad sexual insatisfecha. Muchos, entre los más nobles y los mejores, mueren gradualmente, poco a poco, por no haber podido unirse libremente, naturalmente, según su fantasía. Por miedo a ser «inmorales» sacrifican una necesidad natural, una función normal de su ser, cuyo ejercicio es absolutamente necesario a su desarrollo regular, a su felicidad y a su salud.

Ya que esta moral artificial está en contradicción con las necesidades de la naturaleza humana, ya que los obstáculos a las libres relaciones sexuales son la fuente de tanta miseria y crímenes de toda clase, inútiles de enumerar porque son conocidos de todos, es necesario que todos los que verdaderamente aman la libertad y el bienestar de sus semejantes declaren la guerra, franca y abiertamente, a este despreciable código de moralidad, nacido en los cerebros atrofiados de religiosos fanáticos, que llegan hasta la mutilación de su propio cuerpo para escapar al pretendido pecado del placer sexual.

¿Por qué hemos de tener miedo a ser inmorales a los ojos de las reglas de «moralidad» que hoy prevalecen? No hace muchos años que aún era inmoral poner en duda el derecho divino de los reyes a la divina inspiración de las sacras Escrituras. A los heroicos propagandistas de las pasadas épocas que persistieron en sus «inmoralidades» debemos la emancipación de estas reformas de servidumbre mental. ¿Han de temer los reformadores actuales el estudio y resolución del problema de los sexos por miedo a los anatemas de los modernos moralistas al uso? De ningún modo.

Verdad es que el tema es difícil de tratar debido a la idea que de él se forma mucha gente que piensa que todo lo que se relaciona con las funciones sexuales es por naturaleza vil y degradante. Precisamente es tanto más necesario, es tanto más urgente discutirlo, cuanto esta falsa idea está más arraigada en los cerebros. Si esta discusión puede chocar y contrariar de momento las ideas recibidas, no hay duda que luego vendrá una reacción saludable, después de esta primera impresión, y conducirá a los individuos a sacar por conclusión que no está fuera de lugar ocuparse de las funciones de los órganos sexuales, como no está fuera de lugar estudiar las funciones del corazón.

Todo hombre honrado sabe que, si hay en el mundo institución que merezca atacarse y destruirse, esta institución es la matrimonial; que si hay una noción cruel y bárbara que deba desaparecer, es la concepción moderna de la «moralidad». Mientras el Estado y la

Iglesia continúan ejerciendo una intervención, sea en la forma y grado que fuere, en los deseos y pasiones resultantes del apetito sexual, su dominio continuará existiendo. Los gobiernos y las iglesias no lo ignoran; por esto, cuando critican la libertad absoluta del amor, dicen que la realización práctica de esta concepción nos conduciría a la destrucción de la familia, y que todo lo que tienda a destruirla es una amenaza directa contra la existencia del Estado. Cuando los enemigos de la libertad exponen de tal modo el lado débil de su existencia, bien pueden saber los anarquistas por dónde deben comenzar los ataques.

Los que creen que la libertad sexual destruiría su ideal monógamo, demuestran con su temor que su ideal está basado en la servidumbre y no en los naturales impulsos del corazón humano. ¿Por qué temer? ¿Es que la libertad puede destruir una sola ley del universo? ¿Es que puede cambiar la ley de atracción y de repulsión que existe en toda la naturaleza, desde el átomo hasta las formas más elevadas de la vida? Si la libertad conduce al cambio, a la variación, en las relaciones de los sexos, la prueba habrá demostrado que la libertad es la base misma de las leyes naturales que gobiernan a los efectos humanos.

Un anarquista americano de los más eminentes declaró no hace mucho que todo hombre y mujer son en el fondo de su corazón partidarios convencidos del cambio, de la variación en las relaciones sexuales. Sea lo que fuere, opino que solamente hay un remedio al mal social: la libertad absoluta en el amor. Con la libertad, cada miembro de la sociedad regulará sus relaciones amorosas de acuerdo con su temperamento, sin temor a Dios, al gobierno o a la policía. Con la libertad, ninguna madre abandonará o destruirá a su hijo porque haya venido al mundo sin permiso de esta inicua y malhadada trinidad. Esperemos asimismo que la odiosa enfermedad de los celos esté vencida cuando se comprenda que el amor no implica la posesión de la persona amada. Cuando los amantes sepan que no tienen ningún derecho de propiedad sobre el ser de su afecto, los celos serán un absurdo.

Actualmente, el ideal de los amantes es un ser que únicamente debe corresponder a su exclusivo afecto. ¿Hay egoísmo más repugnante que éste, ultraje más monstruoso a la naturaleza humana? Por esto en las diversas cuestiones que levanta el problema de los sexos, el anarquista se sorprende de oír a personas esclarecidas aferradas a tan irracionales ideas. Estudiemos, pues, y propaguemos nuestros puntos de vista en esta materia; disipemos la superstición sexual al compás de las demás supersticiones, para que en porvenir próximo podamos saludar al advenimiento del reinado de la libertad en el amor.

KATE AUSTIN

Vouloir gouverner les esprits est pire encore que de vouloir gouverner les corps; il faut fuir toute espèce de direction de conscience ou de direction de pensée comme un véritable fléau. Les métaphysiques autoritaires et les religions sont des lisières bonnes pour les peuples enfants: il est temps que nous marchions seuls, que nous prenions en horreur les prétendus apôtres, les missionnaires, les prêcheurs de toute sorte, que nous soyons nos propres guides et que nous cherchions en nous-mêmes la révélation. Il n'y a plus de Christ: que chacun de nous soit son Christ à lui-même, se relie à Dieu comme il le voudra et comme il le pourra, ou même renie Dieu.

Bienheureux aujourd'hui ceux à qui un Christ pourrait dire: «Hommes de peu de foi...» si cela signifiait: Hommes sincères qui ne voulez pas leurrer votre raison et ravalier votre dignité d'être intelligents, hommes d'un esprit vraiment scientifique et philosophique qui vous défiez des apparences, qui vous défiez de vos yeux et de vos esprits, qui sans cesse recommencez à scruter vos sensations et à éprouver vos raisonnements; hommes qui, seuls, pourrez posséder quelque part de la

vérité éternelle, précisément parce que vous ne croirez jamais la tenir tout entière; hommes qui avez assez de la véritable foi pour chercher toujours au lieu de vous reposer en vous écriant: J'ai trouvé; hommes courageux qui marchez là où les autres s'arrêtent et s'endorment: vous avez pour vous l'avenir, c'est vous qui façonnerez l'humanité des âges futurs.

GUYAU

ENVOLCALLAMENT DE DOLOR

L'Albert aquell dia, a pesar de ser diumenge, es va despertar dejorn, llevant-se de mal humor. A la nit casi no havia pogut dormir pensant en les discussions sostingudes al vespre amb els seus companys.

Després d'haver-se rentat, posar-se la roba de les festes i esmorzar, va sortir de casa amb l'intent d'anar a fer un llarg passeig, però sense cap plan tirat.

Feia un mati tristot i boirós; eren vora les nou i encara'ls carrers estaven casi deserts: solament es veien algunes dones que anaven a corre-cuita a comprar el dinar, i també alguna que, tota preocupada, portant el llibre d'anar a missa a les mans, s'afanyava pera no perdre-la. D'homes se'n veien pocs.

L'Albert caminava distret i indiferent a tot lo que passava al seu entorn. Altres coses li demanaven l'atenció. Sense cap esforç li venien a la memoria totes les paraules dels seus amics i els termes de les discussions, i es capficava i es posava nirviós pensant i volgent esbrinar el per què, sentint amb entusiasme les idees, estant agraat, enamorat de l'ideal tant com ells, estés completament en desacord amb les seves maneres d'exposar-lo, i es preguntava: «Com pot ser?» No era pas que's desviés, no; d'això n'estava segur, perquè encara que'ls seus amics feien la contra al seu mode especial de sentir i propagar les idees, trobava que no eran sòlides les raons de que's valien pera rebutjar-les-hi; però, pera éstar-ne més segur, les tornava recullir, sospesant-les fredament sense apassionar-s'hi. Aleshores més s'hi afirmava, per trobar-les més vitals i humanes.

Als seus amics els hi passava com a alguns exemplars de la raça volàtil que, tenint ales, no poden volar, i si ho intenten, han de tornar desseguit a la primitiva posició i contentar-se a caminar per terra. Ells també posseïen les idees, però si provaven d'enlairar-se amb la força de l'ideal, el vèrtic els feia tancar els ulls i havien de tornar al caliu de les primitives idees, passant el temps rescallant-se.

Ell ja no'n tenia necessitat de furgar en les idees elementals: prou que li naixien espontàniament al procurar armonitzar el pensament amb el fet de la vida, no descuidant-la mai, sent la seva única moral; no podia pendre-la d'altre modo. Aquesta lliberació de son esperit, malgrat la lluita per la vida, el feia viure plaerós d'ell mateix i sempre amb més desig de goig. Aquesta joia que sentia bategar potent dintre son cor es feia càrrec que altres sers la sentirien també, però feble, i, després de glatir en va'l goig de viure, quedaria anyorada i fins morta del tot, apoderant-se'n el dolor, que ja hi niaria pera sempre. Doncs ell se'n sentia el campió d'aquet goig, i, deixant-se de mestres migrats i de receptes tradicionals, els volia despertar fent-los sentir les vibracions de la deslliurença moral amb tota sa puresa, i, voluntariós en sos propòsits, seguia son camí sense vacilar ni divagar gens, i aquesta voluntat superior, d'una abnegació sanitària, el feia volar per horitzons desconeguts pel esperits merquins.

En aquesta causa's fonamentava'l desacord. Abstret amb els seus pensaments, anà caminant sense adonar-se de que ja havia entrat en altres barris, que, per éstar a la vora d'un mercat, l'animació ara's feia remarcable, més que res, pels crids dels venedors i venedores que esperaven als compradors a les portes del mercat. Aleshores es fixà en ont era, en el brujit de la gent, en els tranvies i

cotxes, que acabaven de fer impossible'l poguer circular am facilitat. Aixordaven les orelles els crids dels venedors i el *Tin! Tin!* dels tramvies, cançoners o furiosos segons el caràcter o el mal humor dels que'ls menaven; els cotxeros de parada s'aprofitaven tirant amoretes a les gentils noies que sortien del mercat. Tot-hom anava adalerat: els moços de les fondes, amb els cistells a l'espatlla; les dones, portant-lo a la mà o al braç curull de vianda. Quin moviment i vida!

Tot de sobte, aquella munió de gent que l'Albert contemplava embadalit s'arremolinava com si una bufada de vent els empaïtés cap a la mateixa direcció. Ell també's va seguir, primer am la mirada, desseguit emprenent el mateix camí. Va trobar-se en una placeta que al fons hi ha una iglesia. Davant de la portalada hi havia un regiment de soldats que venien d'oir missa, arreglats i erts com els arbres de la placeta. Als crids de mando dels superiors es bellugaven com automates; quan van estar en ordre, empenyeren la marxa al so d'una música escardalenca, tots al mateix pas, iguals moviments de braços i els caps s'inclinaven o s'adreassen alhora. Ben segur que un parent o les propies mares, a simple vista, no'ls haurien conegut, perquè tots eren un i un eren tots. Les cares dels pobres soldats tampoc oferien varietat, perquè, si fa o no fa, en totes hi estaven pintats el mateixos sentiments: la por i l'obediència.

Tot-hom seguí als soldats am fal·lera, enlluernats per les coloraines dels vestits i per records de llegendes heroiques i atrets per la música.

Mentres s'allunyaven, anava seguint am la mirada a n'aquell floret de joves convertits en màquines, en no res. La força sens treba de la vida subjugada a la barbre disciplina, que mata la voluntat del Jo de cada hù. I aquella passivitat que a tots, casibé a tots, se'ls reflexava en els ulls, com l'entristia! Perquè revelava que'l mal era molt fondo!

No havia tingut temps de fer nèt de les reflexions que li suggerí l'espectacle que acabava de contemplar que ja se'n hi oferia un altre. Per l'acera que feia via, una llarga filera de nens de sis a nou anys també anava en la mateixa direcció d'ell. Caminaven tant apoc-apoc que va veure's precisat a baixar de l'acera i passar-los-hi davant. Mentres ho va fer, observà l'aspecte dolorós d'aquella munió de criatures que ja'ls anaven ofegant la nova energia que portaven a la vida—lo més preuat de l'home—acostumant-los d'infants a creure i a seguir als pastors. N'hi havia com un centenar, tots vestits pobrement; anaven acompanyats per tres *Padres*: un al cap de la filla, un altre a darrera i un al mig que avençava o reculava pera mellor vigilar la quitxalla. Els costempla commogut, dominant-lo'l sentiment, perquè ell imaginava als infants d'un altra manera, amb un altra fesomia cal dir: alegres com aucells, d'una fresca expansió ingenua, sans, forts i riallers. Aquells, gran part, si no tots, eren revellits; dessota del vestidet s'endevinava un còs flac i malaltis. Si, en aquells pobres sers hi niava la miseria física d'origen, la miseria hereditada moral i material, dones les carones dels infants ho demostraven prou: fronts deprimits, rostres sense expressió, mirades de dolentaria inconscient i de picardia am matissos de sensualitat massa primerenca. I en tots, oh!, en tots un aire d'endoloriment com si'l dolor s'hagués infantat alhora que ells en el ventre de ses mares...

Va preguntar a un de la fila d'on venien.

—De missa—contestà'l nano.

Ja s'ho pensava, però volia estar-ne segur. I recordant a n'aquell jovent i veient aquells infants, comprenia mellor la missió de les novelles idees pera l'humanitat. Quin sublim i joí amor havien de prodigar pera esvanir la pena arrelada en els cors!

El dia ara era clar. S'havia desfet la boira que de bon mati tot ho envolcallava. Al tombar a la Rambla, l'Albert es quedà un moment indecis de si anava amunt o avall; però, adonant-se de l'hermós temps que feia, es decidí tirar a avall i arribar fins el mar, continuant per la mateixa acera, perquè pel passeig hi havia un embull d'anants i vinents, i així podria estar més pera ell i tot passejant gau-

dir la bellesa de tonalitats del vert de les fulles en el blanc del cel i asserenar son esperit.

MARIA VILA

(Acabarà en el número vinent.)

Rosmersholm

DRAMA EN CUATRO ACTOS DE E. IBSEN.

Rosmersholm es un antiguo dominio que ha tomado su nombre del de sus propietarios, los Rosmer, familia de altos dignatarios, clérigos y soldados que ha sido durante varias generaciones la más respetada del distrito. Su corrección ha sido tomada como ejemplo, y, bajo el influjo de sus severas costumbres, la risa, desconocida en casa de los Rosmer, ha desaparecido también de la comarca.

En aquel hogar, baluarte de todas las tradiciones, llegaron por vez primera los ideales revolucionarios al entrar Brendel como profesor de Juan Rosmer, y, aunque fué arrojado luego brutalmente por el padre de éste, dejó en el espíritu de su discípulo semillas que más tarde debían germinar.

Al instalarse en Rosmersholm Rebeca West, entraron otra vez en el antiguo dominio ideas de renovación y aires de vida. Mutuamente atraídos Rebeca y Rosmer por su común simpatía hacia los nuevos ideales, sitiéronse cada vez más felices, leyendo los mismos libros, deleitándose en la afinidad de sus pensamientos. Rebeca, mujer sensual de poderosa voluntad y ávida de vida, concibió por Rosmer violenta pasión. Creyó ver en él el compañero con el cual podría dirigirse con firme paso hacia nuevos horizontes de libertad; pero un siniestro obstáculo se oponía al libre desenvolvimiento de sus vidas: era Felicia, la enferma y estéril esposa de Rosmer y causa de su infelicidad y aniquilamiento.

Arrastrada Rebeca por irresistible impulso, empujada su voluntad por la fuerza de su naturaleza pasional, contribuyó a fomentar en el ánimo de Felicia ideas y suposiciones que llevaron a la enferma al sacrificio de su pobre vida de mujer estéril en holocausto de la dicha de su esposo.

No por eso ha quedado en libertad el espíritu de Rosmer: el temperamento heredado de varias generaciones cristianas y el medio deprimente en que ha vivido no le han permitido emanciparse por completo. Su repugnancia en atravesar el torrente en que se arrojó su esposa es el efecto que en su temperamento refinado causan las preocupaciones de que no ha podido deshacerse.

Rebeca, que había aspirado al goce de la vida en toda su plenitud, ha sufrido también la influencia del ambiente y la de su intimidad intelectual con Rosmer. Cautivada por el noble espíritu de éste, por la elevación y delicadeza de sus sentimientos, se ha operado insensiblemente en ella una gran transformación: su antigua pasión ha desaparecido y ha sido reemplazada por un amor inspirado en sentimientos de renunciación y sacrificio: por un amor que, como buen hijo de las religiones espiritualistas, con satisfacciones espirituales se contenta.

Bajo el influjo de Rebeca, ha luchado Rosmer contra el espíritu de su raza, se ha debatido en la duda y la incertidumbre y ha abandonado por fin sus creencias religiosas y sus preocupaciones políticas; de su trato con ella han nacido proyectos de vida activa, de existencia nueva: la lucha de los partidos se ha enconado en la comarca, envileciendo a los hombres, y Rosmer se propone ennoblecerlos, contribuyendo con predicaciones de libertad a la emancipación de los espíritus y a la purificación de las voluntades.

Confiados ambos en la fuerza de su unión espiritual, se creen invencibles en la lucha que se anuncia; pero un adversario inesperado les sorprende. Dispuestos al combate con sus enemigos exteriores, se encuentran débiles e impotentes para vencer sus propias preocupaciones. El espíritu de los Rosmer ha muerto en ellos sus instintos vitales y la esterilidad forzosa de Felicia ha sido substituida por una infecundidad voluntaria: se han desviado del verdadero sentido de la vida,

del que, utilizando todas las fuerzas naturales, favorece el desarrollo integral del ser humano, haciéndole fuerte y poderoso. Por eso se declaran vencidos al empezar la lucha. Dominados por un sentimiento de responsabilidad, propio de la fe cristiana, créense culpables de un crimen que no existe; lo que fué fatal resultado de un conflicto entre diversas fuerzas vitales puestas en oposición por leyes y preocupaciones, se les aparece como un hecho del que ellos son responsables. Este sentimiento les oprime y la pérdida de su pureza de conciencia les aterra.

Al proponer Rosmer a Rebeca hacerla su mujer, vislumbran por un instante la posibilidad de reaccionar contra el espíritu que les anula. Rebeca siente reanimarse su activa voluntad de otros tiempos; pero este impulso es sólo de un momento: el recuerdo de su pasado la detiene y hállase sin fuerzas para luchar: *Rosmersholm la ha aniquilado!*

Incapaces de resistir, se ven arrastrados ambos por el caballo blanco de Rosmersholm, que les conduce al fondo del torrente en que pereció Felicia.

Brendel, el revolucionario soñador, el poeta contemplativo que se mantuvo siempre alejado de la lucha, sucumbe también al querer lanzarse en ella. El que no supo dar vida a sus ideales, poniéndolos de acuerdo con su naturaleza; el que, mientras se extasiaba en las inefables visiones de una sociedad perfecta, se encanallaba y caía en la degradación y el vicio, se encuentra impotente al querer aportar su esfuerzo a la obra de la emancipación. Las sublimes inspiraciones que guardaba cual preciado tesoro se han evaporado al contacto de la realidad. Incapaz de contener sus propios vicios, se da cuenta de la ineficacia de sus sueños, y, al perder la fe en sí mismo, piérdela también en sus ideales.

Brendel, lo mismo que Rebeca y Rosmer, ha emprendido una obra superior a sus fuerzas. Así, les vemos vencidos a uno y a otros. Mortensgaard, en cambio, que *no quiere nunca más de lo que puede*, prospera en su obra, pese a la falsedad y a la mezquindad de la misma.

Estas son, en síntesis, las ideas primordiales que justifican la acción de esta obra: a su alrededor van engarzadas además tal riqueza de ideas secundarias como no recuerdo haber hallado jamás en obra teatral alguna; pero la limitación de este trabajo no me permite hacerlas valer todas sin alejarme demasiado de la tesis principal.

Tachados de pesimistas han sido algunos de los dramas de Ibsen, y quizás más que otro alguno lo ha sido el que hoy me ocupa. Por mi parte, en ninguna de sus obras he hallado la razón de tal aserto; en ninguna demuestra desconfianza en el porvenir emancipador.

Dado el ambiente viciado en que vivimos y en el que se ha moldeado nuestro cerebro, imposible es ni abocetar siquiera la imagen del hombre verdaderamente libre. Todo lo que el cerebro más privilegiado pudiera imaginar resultaría una mezquina parodia de lo que podrá y deberá ser el futuro hombre emancipado. Por eso, sin duda, el dramaturgo noruego se limita a presentar en sus obras tipos representativos tomados de la vida actual, señalándonos las faltas en que incurren y los escollos en que forzosamente tienen que estrellarse. Deja al espectador el campo libre de dogmatismos para que pueda representarse a su antojo el proceso evolutivo de la sociedad futura, indicando tan sólo las corrientes actuales orientadas en el sentido de sus personales opiniones. Un sano entusiasmo por una vida física fuerte y fecunda se desprende de sus obras, pero también se encuentra en ellas, y en *Rosmersholm* más que en ninguna, la apología del perfeccionamiento intelectual. Su ideal es, pues, el armónico equilibrio de todas nuestras facultades, la consecución de una vida que permita el perfecto desarrollo corporal y en la que sea posible la alegría, esa alegría que, según dice Rosmer, *embellece los espíritus*. Entonces la feliz armonización del materialismo pagano y el espiritualismo cristiano podrá ser saludable; entonces cesarán los combates de odio; sólo serán posibles luchas de emulación, todas las miradas fijas hacia un mismo fin, todas las volun-

tades, todos los espíritus tendiendo siempre a ir más lejos, siempre más alto, siguiendo cada uno el camino que mejor convenga a su individualidad. La dicha para todos, creada por todos.

Si Rosmer no consigue estas aspiraciones suyas, no es esto prueba alguna de pesimismo en Ibsen. No son las ideas modernas las que el gran dramaturgo simboliza con las figuras de Rosmer y Rebeca; y si éstas fracasan es precisamente porque no han aceptado estas ideas con todas sus consecuencias, porque no se las han asimilado completamente, porque sus convicciones son sólo ciencia adquirida pero que no vive en ellos, porque, como dice gráficamente Kroll, *no ha entrado en su sangre*.

¿Cómo podemos pretender que tales personajes, que en la vida real les vemos fracasar, resulten victoriosos en las obras de Ibsen, el gran enamorado de la verdad? No, no puede ser de otro modo esta magnífica obra. Con ella nos da Ibsen saludable lección, tanto más necesaria cuanto más numerosos son los que, aun sin sospecharlo, sufren el atavismo de generaciones cristianas. ¡Pueda esta obra contribuir a la disminución del infinito número de los que *ven la vida como se la ve en Rosmersholm!*

JOSÉ C. NOGUERA

LLIBERTARIS?

L'individu que ostenta am convicció arrejada les idees de la moderna ciencia sociològica, tres noms té que'l distingeixen i que estan en relació am ses conviccions: *anarquista, àcrata i llibertari*. Els dos primers concreten bé la finalitat revolucionaria: no govern, no classes socials; negacions de l'actual organisme, injust i tirànic; i afirmacions del tercer, que és l'aspiració a la llibertat lliure, il·legislable, igualitaria, resultat lògic o deducció de l'estudi de la sociologia.

Així, doncs, el mot «llibertari» sols pot ostentar-lo l'anarquista, no el que sols és *lliberal* partidari d'una llibertat presonera, violada per les lleis, per les costums i per la moral a l'ús.

Sols dos casos s'han dat, i encara individuals, de que elements polítics o estatistes, i per lo tant *solament* liberals, s'hagin *engalanat* públicament amb el nom de llibertaris. Aquells són: un, en Lerroux; l'altre, la Redacció d'un periòdic partidari de la Nació i de l'Estat. El primer tingué de despullar-se de l'*adjectiu*, puig la disfreça no li esqueia i feia riure de fastic. Els segons no tindran altre remei que fer lo mateix.

Un ideal, nou o vell, bó o dolent, té de ser ben definit. Si és bó, no té necessitat de fer-ho veure de manera enganyadora i falsa; sa mateixa bondat el farà créixer. Si és dolent, és inútil donar-li barnics de bondat: no's lograrà altra cosa que caure en contradiccions, perjudicials sempre pera la causa i convertir en madeixa embullada lo que, sense lerrouxianades, podria ser clar i concret, encara que dolent.

Per això diem als *llibertaris del motllo nou*:

Com voleu fer a troços els motllos vells si, com confesseu, les vostres reivindicacions, la vostra causa, és la que fou perduda *trescents anys enverra?*

Com voleu ser «llavor d'una generació nova», si afirmeu que la llibertat de l'individu *ha de començar per l'Estat*, que tants sigles fa que té encadenat a l'individu?

Com voleu «deixar de banda la deixa del temps de l'absolutisme» ni com podeu dir-vos llibertaris sense fer riure, si sosteniu els instituts armats, defensant, encara que *circumstancialment*, el servei militar voluntari? Goja de llibertat l'individu que, per miseria o per lo que sia, es veu obligat a ser *voluntari*, convertint-se així en màquina destructora al servei dels opressors?

Desenganyeu-vos: no'n sou de llibertaris encara que, després d'insultar als que ho són, us hagueu decidit a pronunciar el mot am lletres grosses...

Per altra part, per què voleu mistificar-lo'l vostre ideal polític? Tant poca confiança teniu en sa virtualitat?

En aquest cas, per què no l'abandonem com cosa morta al fossar de l'història i no us abracem de veritat a l'ideal del pervindre sense necessitat d'ajupir-vos a recollir-lo de terra com quitxosament preteneu, puig que està fent dret i sostingut? Senzillament: no l'abracem perquè no sou anarquistes. I no l'heu pogut recollir, l'ideal, per la senzillera raó de que no ha caigut, de que no pot caure. No obstant, al ajupir-vos, fent veure que'l recullieu, sols heu lograt quedar un moment en posició quadrúpeda i sortir d'aquesta feta amb les mans empastifades del llot de la via pública.

Els que de vosaltres esteu enamorats de la vella Catalunya, quedeu-vos com estatuës de sal mirant enrera, mirant les foscuries del passat: i els que de bona fe sentiu desitjos de nova vida, evolucionen depressa cap el món nou, que'l món nou clar que també és nova Catalunya.

Desembreu-vos de tot aquest bagatge de prejudicis i supersticions d'Estat, de lleis, de còdies, d'escuts, de banderes i de tota mena d'idolatries, i aleshores podreu dir-vos llibertaris, perquè sereu anarquistes.

Fer altremet és, ademés d'usurpar un nom que no us correspon, posar-vos grotescament en ridícul.

JOSEP MAS-GOMERI

L'ESTRENO D'UN DRAMA

A l'estreno d'una nova composició escrita en la nostra llengua no hi assisteix un públic distret i voluble, que va al teatre en busca del passatemps i les grates impressions del tracte i la galanteria, que's permet tant sols, d'en quan en quan, concedir una freda atenció a l'espectacle entre un moviment graciós de vano i un somris al que passa; no: el públic dels nostres estrenos va exclusiva i únicament a sentir i a judicar, s'entrega a l'autor i a l'actor. Desde la primera escena fins a l'última ni'l més lleuger concepte passa desapercbut: desde la primera agrupació de les figures fins al quadro final, ni'l més petit incident deixa d'apreciar-se. La lluita imponent, grandiosa, plena d'emoció vivíssima, que s'entaula entre'l geni dramàtic i son interpetre d'una part, i el públic de l'altra; aquesta lluita en la que'ls primers pretenen arrencar al segon una declaració de que li són superiors en talent; aquesta lluita és sostinguda pam a pam i cos a cos amb interès, amb energia, amb vivesa. Lo judici's forma amb lentitut: les mostres d'aprovació, la glacial indiferència o desdeny del que desaprova, van creixent per graus; el mateix entreacte és una continuació del combat. Al silenci absolut am que s'escolta, silenci més commovedor que'ls aplausos, succeeix la discussió acalorada. Tot se mou, tot bull, tot-hom parla de l'obra; per tot els espectadors s'agrupen, se saluden, se demanen son parer. Uns judiquen, critiquen, comparen; altres demostren ses impressions, sa simpatia per tal o qual personatge, son desig i curiositat del desenllaç. Hi ha qui mou el cap am desdeny, qui somriu am malícia, qui alaba am candor: aquest troba de *relumbrón* tot lo que common, solament perquè common i ha sigut molt aplaudit; aquell corre a un grup, escolta, se'n va, i repeteix en un altre grup lo que ha sentit en el primer.

Quan, caigut per última vegada'l teló, han esclatat els aplausos entusiastes, o se'es aisllats han mort, sens altre eco que la remor dels que se'n van tot abrigant-se; quan ja hem sentit els més diversos i contradictoris judicis, i els dels uns han modificat els dels altres en tal manera que hi ha qui surt dient en resum tot lo contrari de lo que havia pensat parcialment; quan la sala's queda buida i els llums s'apaguen i l'escena deserta mostra en la foscor son tristíssim esquelet de fusta i cordes: quan ja se sab lo que diràn els periòdics al dia següent: una pregunta assalta a l'espectador imparcial: què s'ha fet? què ha passat? El teatre català té una nova obra; algú ha après quelecom que no sabia; algú ha sentit una emoció que ignorava. La literatura ha dat un nou pas, però conegut de pocs. Ni aquí

s'ocupa tot-hom del teatre, ni, lo que és més trist, les obres catalanes se representen generalment fora de Barcelona.

JOSEP YXART

Interpretacions artístiques

PINTURA

L'EXPOSICIÓ RUSIÑOL

I LA NOVA ORIENTACIÓ DE L'ART

La setmana passada, en el Saló Parés, exposà aquest pintor variis quadros representant troços de naturalesa, interpretada molt fidelment, poguent-se observar que en sa major part han sigut executats am molta espontaneïtat, senzillesa i veritat, lo que demostra que l'autor domina'l seu art.

Bones qualitats tenen aquets quadros; però quin és l'efecte que poden produir avui tals obres en el públic a qui van dirigides?

Aquet públic està format d'aficionats a la pintura, d'intel·lectuals de tota mena, de gent rica i acomodada i també per alguns obrers que cerquen tot allò que creuen de vàlua, interessats de fer-se seves totes les manifestacions de cultura útils pera la seva emancipació. Casi tots els que'l formen no són més que espectadors, exceptuant alguns que, probablement, no sabent com emprar el temps de sa vida i els diners, compren pera gornir ses cases les obres bones o dolentes avalorades no més per l'anomenada dels que les firmen. Si dels que únicament són espectadors se'n descarten els que hi van el diumenge sortint de missa, els que alaben, discuteixen i critiquen lo que no entenen ni senten i els que, entenent-hi més o menos, sols troben ocasió de remoure tota mena de miserietes i mequindats, què'n queda d'aquet públic? Una petita minoria de variada índole, de la que'ls més són *idolàtres de la Natura*; de la Natura, mare amorosa que únicament efereix sos tresors als qui s'hi dirigeixen lliure i sincerament, de tot cor, als que viuen una vida més conforme a ses lleis, però que, en cambi, refusa aquestes riqueses als que, debilitats per una vida contrària a sa essencia, es converteixen en miserables esclaus d'ella, l'enemiga per excel·lència de tot esclavatge.

Per lo tant, l'efecte que puguin produir tals obres és ben petit, apreciades sols com motiu de distracció i passatemps pels satisfets i d'indiferència pels que, comprenent una vida més conforme am les lleis naturals, troben mil dificultats d'expansionar sos impulsos, sobre tot en moments i llocs determinats, com en una sala d'exposició, on tot contribueix a ofegar més encara aquestes emocións vitals, que sols en moments impensats se presenten. Molts d'aquets últims segur que's trobaràn en casos molt semblants a l'impressió que ara mateix acabo de tenir: a l'aixecar els ulls d'aquet escrit, contemplo el cel ple de gegantins núvols que corren desesperats per l'espai, prenyats de llum i força, am contrastes de blau pur i negres ombres, semblant alguns que s'aixequin i mosseguin les altures de les cases. L'espectacle no pot ser més grandios i fantàstic. No obstant, pel sol fet d'ocupar-me amb aquest treball i els records de malestar social que'm suggereix, hi veig la causa de que sols compregui aquest espectacle de la Natura, més no hi senti'l goig que deuria produir-me. Doncs si davant de la mateixa Natura passa això, què succeirà davant de copies d'aquesta, per perfectes que siguin?

Quedant, doncs, sense efecte'l valor principal que aquestes obres puguin causar en els més vidents, sols queda pera l'autor el mercantilisme de sa venda, l'ensenyança de sa bona execució pera'ls altres pintors i les alabances que reb cada vegada, pera quedar de nou oblidat fins a un altra. I d'aquí parteixo pera deduir que l'autor que motiva aquest escrit, si veu el poc valor de ses obres i no s'enganya creient d'importància les petites utilitats senyalades, ha d'anar perdent ses forces naturalment fins quedar reduït a l'impotència per falta de'l per què de les mateixes, a no ser encara que, trobant conforme l'estat present de coses i veient la mediocritat de nostres pintors contemporanis, es cregui en el dever de treballar pera que ses obres serveixin pera continuar l'història de la pintura, aspiració ben migrada pels que miren més enllà.

Passo ara a fer algunes consideracions sobre art i l'orientació que aquest deuria seguir, contrastant am lo que acabo d'analitzar a propòsit de l'exposició Rusiñol.

Tenint en compte les grans confusions avui

corrents en totes manifestacions, en l'art es nota en grau superlatiu, per arrencar aquest de les mateixes arrels de la vida, sent això motiu de que, per falta d'un sentit sà de la mateixa, hi hagi molts joves de bona pasta d'artistes que, per ser precisament els més bons i els més sincers, han quedat reduïts a l'impotència, destruïdes ses impetuositats primeres, desenganyats per la falta d'un punt d'apoi, quedant anul·lats pera tota la seva vida, esclaus de la societat que'ls lliga i de la que devien desertar pera anar a una altra mena nombrosa però més universal, la formada pels que problem el món veient les causes de tots els mals embrutadors i estudiem els remeis avui aplicables, quina societat és avui la font d'inspiració d'on podien haver extret la força que'ls impulsaria a executar les grans obres emancipadores, destructores de tota mena de lligams antivitals que a tots ens oprimeixen més o menos, privant-nos de veure'ls camins que porten més dretament a l'harmonia vital que tots desitgem.

Treballem, doncs, vers aquest fi, cada un per medi de les manifestacions de sa major predilecció, am ciencia els uns, amb art els altres, fent-ne del conjunt la ciencia de la vida. I aixís com els homes de gran sinceritat han arrencat de la naturalesa els grans invents haguts en les diferents manifestacions del sapiguer, pera procurar-nos medis de gojar més, aixís també l'art, que té per base'l mateix foc sagrat de la vida, deu inventar altres procediments que, dirigint-se als sentiments, els purifiqui de l'egoisme insà, que sols pot fer mal ús dels valors que'ns han deixat els antepassats lluitadors de tota mena.

A nosaltres ens toca continuar l'obra, inventant tot lo que sigui precis pera acabar d'ensorrar lo insà, construint al mateix temps els fonaments que haurem de deixar a les generacions que vinguin.

Únicament amb aquesta lluita activa i alegre d'enderrocament i construcció pot néixer un nou art, tenint al mateix temps valor suficient pera suportar els dolors del part que l'ha de presentar al món. Per lo tant, podràn ser obres d'art nou les inspirades en tot lo que's dirigeixi a la perfecció de la raça, que és el fi més noble i natural a que'ns podem encaminar, emplantant pera això'ls medis possibles en cada època.

Al dirigir-nos vers aquest fi—molt nuvolós encara—invitem a tots els de vàlua i bona voluntat pera ajudar-nos en la tasca, que no ignorem és molt difícil, tractant-se de senyalar nous horitzons pera l'art que ha de néixer.

PERE PAPIOL

ESCLATS

AVENIR publicarà tots els treballs que se li enviïn i a son judici s'ho mereixin, tant si són escrits en català com en castellà, com en francès, havent de venir firmats i baix l'absoluta responsabilitat, davant del públic i de les lleis, de sos propis autors. Cal provar que's té lo que s'ha de tenir pera fer fructificar lo que s'estima i se sustenta.

Apa, doncs, campions de l'ideal, a redressar-se i a exprimer un xic la testa!

El miting celebrat en el Palau de Belles Arts el prop-passat diumenge signé un acte de viril protesta que la miseria y la fam, efectes, efectuar contra l'inhumanitat dels governs i del capitalisme agavellador, causes de l'actual desordre social.

Els discursos que's pronunciaren i l'actitut de la concorrencia foren ben palpable mostra de que una gran part del proletariat de Barcelona es troba en un estat gran de desesperació motivat per la falta de medis de viure que tant sobren als que, en el mateix dia del miting, llensaven milers de pessetes en disbauxes públiques.

Fou una pobra manifestació de l'anèmia i de l'indigencia davant de la plétora i de l'opulència, ont els mancats del dret a la vida apostrofa ven als seus usurpadors.

És clar que en un miting d'aquesta naturalesa la desesperació no podia presentar-se en actitut humil ni'l llenguatge podia ser florit.

El representant de l'autoritat, cregut tal volta que al reunir-se'ls obrers mancats de treball en el Palau de Belles Arts era pera cantar al só de la gran orga un himne al capitalisme o pera fer oracions als sants del cel, s'espantà al sentir una paraula gràficament enèrgica i volgué interrompre l'acte, lo que ocasionà un tumulte que fou l'origen d'un tiroteig al mig del carrer.

Resultat: Foren detinguts i empresonats alguns obrers i companys, que és la manera més suau am que's contesta a les justes reclamacions del proletariat.

Recentment hem tingut ocasió de parlar amb una noia de quinze anys víctima de la crudelitat de la societat actual.

Es tracta d'una noia sense pares que vivia a casa d'uns oncles seus, que li exigien que's guanyés la vida i el vestir, però només podia donar-los set pessetes setmanals, que guanyava treballant de cusidora. Fa un més que va ser *deshonrada per un xicot que no ha vist més* (paraules textuales de la noia). Es propagà la nova pel barri on vivia, i, donant-se vergonya de tornar-hi, fugí de casa'ls seus oncles (que per cert no la tractaven gens bé) pera anar a servir. La nova ocupació no li agradà gens, no acostumada al servilisme; li sigueren molt extranyos els mots *senyoret, senyora*, etc., que li exigien junt amb altres requisits. Pocs dies després, va ser *conquistada* per una arcabota, qui li posà als núvols una nova vida de goig i de grandeses sense treballar.

Entrà tot seguit a les ordres d'una altra que avui la passeja pels carrers d'aquí, oferint al públic la seva mercaderia.

Actualment es troba aquesta nena sense alegria al cor i anyora sa vida d'abans, de treball i de joia, propia de sa edat. Preguntada si li agradaria tornar a la vida d'abans, contestà que sí, però que no podia perquè'ls seus oncles segurament no la voldrien, que no tenia cap conceïssa i, ademés, amb el sou que podia guanyar treballant, no'n tindria pera viure.

Després d'exposar-li sa situació sense enganys, se li mostraren tots els perills que corria, evidenciant-li infermetats infeccioses tant terribles com la sífilis, quals perills ignorava en absolut.

Res de pietat això'ns inspira; únicament odi fer contra una societat que obre'ls abims que s'engolen criatures ignocentes, marcant aixís son destí.

Hem sigut afavorits am la visita d'*El Porvenir del Obrero*, de Mahó; *Germinal*, de Tarrassa, i *Germanor*, de Sant Andreu de Palomar.

Am tots ells establim agradosos el cambi.

Biblioteca d'AVENIR

De Felip CORTIELLA: Ptes.
El Cantor de l'ideal 0'25
El plor de l'Auba 1
Dolora. Poema dramàtic en un acte. . . 1

De Maria VILA:
Vers la Societat Redimida. Conferència. 0'50

D'Octavi MIRBEAU:
Els Mals Pastors. Drama en cinc actes traduït per Felip Cortiella. . . . 2

D'Enric IBSEN:
ROSMERSHOLM. Drama en quatre actes traduït per Felip Cortiella. . . . 1

EN CASTELLÀ

De Felip CORTIELLA:
El Llanto del Alba 0'50
El Teatro y el Arte Dramático de nuestro tiempo. Conferència. 0'20

D'Octavi MIRBEAU:
Los Malos Pastores. Drama en cinc actes traduït per Felip Cortiella. . 1
La Epidemia. Comedia en un acte traduïda per J. C. Noguera. 0'50

De Lluís DESCABES:
La Jaula. Quadro dramàtic traduït per Angel Saver. 0'50

De Pau HERVIEU:
Las Tenazas. Comedia dramàtica en tres actes traduïda per Angel Saver. . 1

Totes aquestes obres poden adquirir-se en l'Administració d'aquet periòdic i en la llibreria d'Antoni López, Rambla del Centre, 20. *Rosmersholm*, ademés, es pot adquirir en les principals llibreries i kioscos.

Als venedors i als corresponents se'ls farà'l 25 per 100 de descompte. S'ha de pagar per endavant.

CORRESPONDENCIA

REUS.—J. V. T. Rebut carta. Conformes. Enviats quatre *Rosmersholm*.

MAHÓ.—*Porvenir del Obrero*. Van sis AVENIR.

LA FELGUERA.—Hecho el encargo.

PARÍS.—J. P. J. Rebut tot. Salut, jovincel campió!

07/46.71/ Ave
Res. 58784